

MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORNICA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAC. ST. 16.078.

LETO III.

LJUBLJANA, PETEK, 4. AVGUSTA 1939.

ŠTEV. 47.

„Pismo mladim komunistima“

TIHOTAPIJO GA KAR V GIMNAZIJE!

Pred sabo imamo list »Proleter«, glasilo jugoslovanske komunistične mladine. Ta izvod je bil poslan iz Bruslja, torej iz Belgije, v zaprti kuverti — kakor kako navadno, nedolžno pismo, na gimnazijsko knjižnico (!) nekega zavoda na Slovenskem.

Če uspe, uspe, si mislijo, — morda le kje najde koga med mnogimi gimnazijami, da v njem rodi svoj strupeni sad.

List je pisan srbohrvatsko, v latinici. Kje se list tiska, ni nikjer navedeno. To, da na koncu stoji: »Štampano u tiskari Proletera«, ne pove nič.

NOV DOKAZ, DA RES ROVARIMO MED NAMI

Ta v zaprti kuverti razpošiljani list je zopet en dokaz, kako komunizem pri nas še naprej podtalno deluje.

Je dalje dokaz, da komunisti nastavlajo svoje mreže tudi naši katoliški dijaški mladini.

Danes prinašamo iz te številke »Proletera« nekaj važnejših odstavkov iz članka »Pismo mladim komunistima«.

Članek je podpisan: CK SKOJ-a (Centralni komitet saveza komunistične omladine Jugoslavije).

TRI SLABOSTI NAŠEGA KOMUNIZMA

Članek govori med drugim o treh slabostih mladinskega komunizma pri nas. Te tri slabosti jugoslovanskega komunizma so:

njegova popolna nemoč med kmečko mladino, moč hrvatskega narodnega gibanja, in moč organizirane katoliške mladine v Sloveniji in Hrvatski.

KAJ NAM ČLANEK POVE?

Ti odstavki jasno kažejo sledeče:

1. Komunisti v Jugoslaviji so močni v glavnem med akademskim dijaštvom, ne tako med delavci, med kmečko mladino pa sploh nimajo nobene moči.

2. Z raznimi »sodelovanji« bi hoteli vso mladino narediti za komuniste.

3. Skušnja je komunistom pokazala, da je mogoče neke katoliške mlade speljati v sodelovanje s komunisti.

4. Gesla, s katerimi bi radi lovili katoliško dijaštvo, so: svoboda vesti in vere (prim. Rusijo, Mehiko, rdečo Španijo!), mir, mladina, narod in domovina, splošni mladinski pokret, antifašistična mladina, zedinjenje mladega rodu itd.

Pazimo tudi, kakšne izraze rabi komunistični list za komunistično mladinsko gibanje! Iz pisma vidimo, da pomeni »demokratski mladinski pokret« toliko kot komunistični pokret, ravnotako tudi izraz »močni in resnični napredni mladinski pokret«.

Članek »PROLETERA«

TRI GLAVNE SLABOSTI.

Pri uresničevanju svoje zgodovinske naloge, je potrebno, da se mladi komunisti energično borijo za likvidiranje treh glavnih slabosti v današnji etapi našega mladinskega pokreta:

KMEČKE MLADINE NI!

Prva od teh slabosti je v tem, ker se demokratski mladinski pokret v glavnem naslanja — šele v zadnjem času je nekaj sprememb v tem pravcu — na akademske mase in ker se je razvijal ločeno od širokih mas delavske in kmečke mladine.

To dejstvo ne smemo razumeti kot pogrešno v našem delu, ker smo mi ponosni na uspehe širokega akademskega pokreta pri nas, temveč kot zgodovinsko in politično slabost.

Skrajni čas je, da se ta slabost energično likvidira, da se posveti mnogo večja skrb delavski in kmetijski mladini, kajti brez polne in vodilne udeležbe te mladine ne more biti pri nas nobenega močnega in resničnega naprednega mladinskega pokreta.

V tem smislu je potrebno pridobiti akademske mase in mlade intelektualce sploh, za to delo, da bodo aktivnejše upoštevali in podpirali kmetijski stan in njegovo mladino — in stopili ven iz samo »svojega« kroga aktivnosti.

HRVAŠKO GIBANJE — TRD OREH

Druga slabost je zastajanje razvoja mladinskega pokreta v Hrvatski, kjer še danes nimamo edinstvenega demokratskega mladinskega pokreta, in zlasti ne aktivne borbe za obrambo neodvisnosti Jugoslavije — in s tem tudi bodočnosti Hrvatske

— pred fašističnim vpadom. Odgovornost naših mladih komunističnih tovarišev v Hrvatski, kakor tudi celega komunističnega pokreta v tem pogledu, je zlasti velika: velika pa je tudi odgovornost slovenske in zlasti srbske mladine v tem pravcu... Slovenska in srbska mladina morata s svoje strani storiti vse, da se upostavi vez bratstva in sodelovanja s hrvatsko mladino, kakor je tudi dolžnost hrvatskih mladih, da ravno tako iščejo to bratstvo in sodelovanje.

ORGANIZIRANA KATOLIŠKA MLADINA — ZNATNA MOČ

Naša tretja slabost je razmerje do organizacij katoliške mladine, ki predstavlja znatno moč v Sloveniji in Hrvatski. Katoliška mladina — kljub jasnim ideološkim razlikam, ki delijo nas komuniste in ateiste od njene ideologije — ima mesto v občem mladinskem pokretu za boljše življenje mladih in za obrambo pred fašističnim vpadom. Fašizem je sovražnik svobode vesti in vere, sovražnik miru, sovražnik mladine, sovražnik naše domovine.

Na tej osnovi je popolnoma možno sodelovanje antifašistične in katoliške mladine.

To sodelovanje je treba uresničiti in se energično boriti proti vsem poizkusom »anti-klerikalnih« blokov med mladino. Skušnja je že pokazala, da je to tudi mogoče.

BORBA IN ŠTUDIJ, ŠTUDIJ IN BORBA!

Da bi mladi komunisti uspešno rešili svojo današnje naloge in likvidirali te glavne slabosti, je potrebno, s pomočjo stranke posvetiti mnogo več pažnje vzgojnemu delu v duhu marksizma-leninizma med mladimi komunisti. Samo s sistematičnim marksistično-leninističnim delom, z borbo in učenjem, z učenjem in borbo, z osvajanjem vsega vrednega v vsej preteklosti, bodo naši mladi zrasi v prave komuniste in uspešno rešili svojo veliko nalogo zedinjenja mlade delavne generacije.

BOJ TROCKISTIČNIM ROKOVNJAČEM! LIBERALCI, POMAGAJTE!

Nadaljna predpostavka za uspešen razvoj mladinskega pokreta je neumoren boj proti opasnim agentom fašizma — trockističnim gadom, banditom in špijonom. V vrstah komunističnih mladih še ni dovolj jasnosti in dovolj vsakodnevne čuječnosti v tem pogledu: zato je treba energično likvidirati vsak liberalizem proti trockističnim agentom, liberalizem, ki nam je že na nekaterih mestih povzročil veliko škodo. Proti tem najogabnejšim hitlerjevskim agentom in agentom jugoslovanske reakcije, sovražnikom mladine in ljudstva, je treba mobilizirati — po konkretnih primerih — vso napredno mladino.

*

MI S KOMUNISTI NE SODELUJEMO!

Komunisti bi radi »zedinjenje mladega rodu«! In v ta svoj rod bi radi zedinili tudi katoliško dijaštvo!

To so tiči!

Vse bi radi zedinili, s svojimi najbližjimi brati, s komunističnimi trockisti pa bijejo neizprosno boj na življenje in smrt: v Rusiji jih v masah koljejo, v rdeči Španiji so jih javno in zahrbtno pobijali, pri nas kličejo nad nje pomoč vsega svobodomislstva in jih psujejo s špijoni, gadi in rokovnjači — kar tudi so, ravnotako kot komunisti sami. To jasno kaže, koliko je vredna tista edinost, o kateri komunisti ne prestopajo govoriti!

Kar zdaj počenja s trockističnimi komunisti, vse to bi doletelo prej ali slej, ako bi se komunistični načrti posrečili, tudi vse tiste, ki zdaj omamljeni ležejo v sodelovanje s komunisti.

In v to rokovnjaško in banditsko edinost s komunisti naj bi se dalo speljati katoliško dijaštvo!

*

Mi mladi borci bomo katoliškemu dijaštvu ne prestopali klicati v spomin besede Pija XI., da s komunisti ne bo v nobeni reči sodeloval, komur je mar krščanske kulture (D. R. 58).

Mohamedanci molijo za dobrega papeža

Malo čudno se to sliši, pa je vse to vendar resnično.

Monakovski »Katolisches Kirchenblatt« poroča o dogodku, ki ga je doživel neki nemški popotnik med mohamedanci v Tunisu:

Stali smo na ravni strehi palače, ki je last tuniškega beja. Vodnik nam je razkazoval vse znamenitejše stavbe mesta.

»Tu leži francoska trdnjava, zadaj na griču vidite veliko mošejo...«

Tu mu glas nenadoma zastane in kakor od strele zadet strmi na stebel dima, ki se je nenadoma dvignil iz mošeje. Z roko se je prijel za brado, popravil si je fes in zamrmral: »Oprostite mi!...«

Eden navzočih ga je nato vprašal, ali je morda izbruhnil požar.

»Ne«, je odgovoril, »to je znamenje, znamenje za nas. Če se dvigne dim za ono mošejo, pomeni to, da moramo moliti za kako važno zadevo, katero so nam naši poglavarji priporočili. Včasih ta dim pomeni opozorilo na veliko nevarnost. Toda to pot se nam tega ni bati: Ta dim je sedaj le dogovorjeno znamenje, ki nam pravovernim oznanja, da so v Rimu dobili novega papeža in za tega bomo sedaj molili.«

Eden od tujcev se ni mogel premagati, da ne bi vprašal, kaj ima katoliški papež opraviti z njimi mohamedanci in zakaj zanj molijo.

»Jasno, da molimo zanj! Mi molimo, da bo za nas dober. Zadnji papež nas je tako ljubil, da ga ne bomo pozabili; sedaj pa molimo, da bo ta prav tak.«

Bilo je to 3. marca in uro poznije, končuje ta popotnik pripovedovanje, smo že brali, da so kardinali izvolili Evgenija Pacelija za papeža.

Filozofje — tudi katoliški — so vse premalo v poštev jemali neizmerni in tako rodovitni vpliv krščanstva na človeško družbo. Saj je krščanstvo vpeljalo splošno ljudsko šolo. Mi smo na to navajeni; zato hodimo brezbržno mimo te čudovite ustanove, ki ji v vsej starodavnosti ne moremo najti para.

A. Comte, začetnik pozitivistične zmote.

Iz radijskega govora sv. očeta Pija XII. španskemu narodu

Na belo nedeljo je sv. oče Pij XII. govoril po radiu španskemu narodu. Govor so prenašale vse španske in južno-ameriške oddajne postaje. Prinašamo nekatere misli tega govora:

S silnim veseljem se obračamo na vas, ljubi sinovi katoliške Španije, da Vam izrečemo svoje očetovske čestitke k daru **ZMAGE IN MIRU, S KATERIM JE BOG NAGRADIL KRŠČANSKO JUNAŠTVO VAŠE VERE IN VAŠE LJUBEZNI.**

Narod, ki ga je Bog izbral kot odlično orodje za pokristjanjenje novega sveta, je jasno dokazal pripadnikom brezbožnega materializma v našem stoletju, da stoje večne vrednote vere in in duha višje kakor vse drugo.

Zdravi španski narod se je odločil **ZA OBRAMBO VERSKIH IDEALOV IN KRŠČANSKE CIVILIZACIJE.** Nudil je odpor, ki ga mora obdudovati vsak, čigar srce ni obteženo s predsodki.

Ta zmaga nas opravičuje v nadi, da bo Bog v svoji usmiljenosti vodil Španijo po varni poti njene tradicionalne katoliške veličine, ki naj bo za vse Špance odločilna smernica pri trudu, zopet zgraditi življenje naroda v polni skladnosti z vero, izročeno jim od prednikov, s krotkostjo in katoliško kulturo.

Zato opominjamo oblasti in škofo katoliške Španije, da pojasnijo onim, ki so zašli, njih zmote in jih iztrgajo iz objema materializma in laicizma, iz katerih njih zmote izvirajo in bi še mogle vedno iznova izvirati. Pokažite jim temelje individualne in socialne pravičnosti!

Ne dvomimo o tem, da boste one, ki se bodo vrnila kakor izgubljeni sinovi k svojemu očetu, sprejeli z ljubeznijo in dopadanjem.

Vipa, škofje, vplivajte, da se bo nova Španija držala načela: Pravica proti zločinom, velikodušnost do zapeljanih. Tem morate nuditi s posebno potrpežljivostjo svojo duhovsko skrb. Pojdite za njimi, in privedite jih nazaj v naročje svete katoliške Cerkve!

Holandski škofje o sodelovanju s komunizmom

V skupnem pastirskem pismu so holandski škofje glede marksizma izjavili sledeče:

Nadškofje in škofje iz Holandije smatrajo za svojo dolžnost ponoviti pojasnila, ki so jih v skrbi za zaupane jim duše že enkrat podali vsem vernikom. **Ne morejo prejeti zakramentov svete Cerkve in tudi ne morejo biti cerkveno pokopani** (razen, če se v zadnji uri spreobrnejo) vsi katoličani, ki

1. javno priznavajo svojo pripadnost svetovno nazorskim in moralnim načelom socializma ali komunizma;

2. vsi katoličani, ki so člani kakega socialističnega ali komunističnega društva;

3. katoličani, ki sicer niso člani takih društev, pa redno berejo komunistične in socialistične liste ali knjige.

Naj bi te odločbe, končujejo škofje, tiste, katerim veljajo, spravile z napačnega pota in pripeljale nazaj k Bogu in Cerkvi.

Radijska sv. maša v Španiji

V noči od 1. na 2. april je nacionalistični radio v Burgosu oddajal zadnjo polnočno radijsko sv. mašo. Po končani pobožnosti je bilo izdano sledeče poročilo:

Vse sobote je nacionalni radio na osnovi posebnega papeževega dovoljenja prenašal sv. mašo, da bi mogli tudi Španci iz podjarmljenih krajev izpolniti versko dolžnost. Ta privilegij, da more biti veljavno pri sv. maši, kdor le pobožno sledi oddaji sv. maše, ni bil dosedaj dan še nobeni drugi radijski postaji. Ta zadnja sveta maša je veljala za one sinove katoliške Španije, ki kljub temu, da je bila Španija že rešena komunistične strahovlade, niso še mogli prisostvovati sv. daritvi.

CERKEV V MADRIDU PO ZMAGI

V Madridu se je po osvoboditvi versko življenje zelo hitro zopet razmahnilo. Škof madridski msgr. Garay je došel v prestolico takoj po vkorakanju Francovih čet iz svojega rojstnega mesta, kjer je bival med državljansko vojno.

Že na cvetno nedeljo je na novo posvetil 25 od 300 cerkva in kapel v Madridu ter jih izročil javnemu bogoslužju. Škofijsko katedralo in več drugih cerkva so rdeči uporabljali za skladišča.

Na vzhodnem pokopališču je blagoslovil grobove **stopetih duhovnikov**, ki so si morali sami skopati grob, preden so jih komunisti postrelili.

Več kakor 500 duhovnikov je delovalo skritih v raznih krajih Madrida. Župnik Lopez je bil tako premeten, da si je omislih člansko izkaznico zveze iberških anarhistov in si izprosil od prosvetnega mini-

stra dovoljenje, zbirati za državo okraske in bogoslužne predmete. Vse to je sedaj izročil svojemu škofu in ta jih je že razdelil med obubožane in prazne župnije.

Škof meni, da bodo pretekla tri do štiri leta, preden bo versko življenje potekalo zopet normalno. Zlasti povzročajo velike težave župnije na deželi, kjer pride po en župnik na več župnij.

ČASNIKARJI PRISEGAJO RESNICI

Vsi časnikarji, ki so člani španske časnikarske zveze, so prisegli, da hočejo služiti s svojimi članki in spisi le resnici. Besedilo prisega se glasi:

Pred obličjem Boga prisegam, da bom služil Španiji, enotnosti, veličini in svobodi svoje domovine s popolno in ne dvoumno zvestobo po narodno-strokovniških načelih in ne bom nikdar dopustil, da bi zmote, izdaja ali častihlepnost onečale moje pero v časnikarski delavnosti.

Boj novopoganstva proti veri

Ko je pred leti narodni socializem prišel na površje, si je najprej hotel osvojiti mladino, da bi si z njeno pomočjo utrdil oblast in zagotovil bodočnost. Toda vsa zavedna katoliška mladina je novo poganstvo odločno odklonila. Zato je narodni socializem predvsem skušal iz mladih src najprej iztrgati vero, nato šele navdušiti za brutalni razizem.

Poglejmo si najvažnejša sredstva, ki se jih je pri tem posluževal.

KATOLIŠKE ORGANIZACIJE RAZPUŠČENE

Kmalu po svojem prihodu na oblast so rasisti razpustili katoliške organizacije. Le-te so bile v Nemčiji močne in pomembne kot malokje. Mladino so pod svojim okriljem varno vodile skozi razburkana mladostna leta s tem, da so skrbele za skupne verske vaje, za dober tisk, za manifestacije, šport, izlete in zabavo. Vse to je sedaj prenehalo, mladina pa se je razpršila.

REDOVNIŠKE ŠOLE UKINJENE

Dalje je oblast ukinila vse redovniške šole. Pa tudi verske šole, ki so ena najpomembnejših sil nemškega katolicizma, polagoma izginjajo. Proti tem šolam pa se bore tudi s podpiranjem odpadov med učitelji.

DELOVNI TABORI — ZA NACIZEM

Ko so z razpustom katoliških organizacij in z razcerkvenjenjem šol mladini vzeli večji del verske vzgoje, so jo obenem tudi hoteli vzgojiti v narodno-socialističnem duhu. V ta namen pa poleg šol služijo zlasti letni delovni tabori, ki so bili nalašč z a t o ustanovljeni. Glavni so tile:

»Arbeitsdienst« je za fante, ki morajo pred vstopom v vojaško službo preživeti v njem 6 mesecev. Obvezen pa je tudi za dekleta, ki so dokončale veliko maturo in nameravajo vstopiti v pisarne.

»Landschuljahr« pošilja predvsem dečke po končani ljudski šoli na kmete, kjer ostanejo leto dni in delajo brez plačila.

»Hauswirtschaftliches Anlernejahr« namesti vsako leto veliko deklet za služkinje.

Zelo važni so tabori hitlerjanske mladine (HJ) in zveze nemških deklet (BDM).

Ostanejo še »Schulungslager«, ki so namenjeni raznim organizacijam (mladih profesorjev, zdravnikov, uradnikov itd.).

Vsi ti tabori so l. 1937. združevali 150.832 oseb, med njimi 71.374 katoličanov.

KATOLIŠKO MLADINO — V PROTESTANTSKE KRAJE

Vsako leto torej odtrgajo velikansko število katoliških otrok, fantov in deklet iz njihovih družin in jih preselijo po največ v protestantske kraje.

Tu so v skupnih taborih in domovih izpostavljeni izključno miselnemu in moralnemu vplivu narodno-socialističnih vodij.

TI TABORI — NAJTEŽJI PROBLEM ZA KATOLIŠKO CERKEV

Zato so ti delovni tabori danes najtežji problem za katoliško Cerkev teh krajev. Duhovniki sicer skušajo dobiti prost vstop do te mladine, pa le malo-krat se jim to posreči. Sploh se do duhovščine vedejo skrajno hladno ali pa mladini naravnost sistematično vcepljajo sovraštvo do nje. Mladina poleg tega ne more opravljati svojih verskih vaj, vsaj redno ne. Ponekod so dekletom celo pobrali rožne vence in molitvenike.

TEŽKI BOJ KATOLIŠKE MLADINE

Tako mora mladina v protestantskih krajih, daleč od katoliške cerkve, pod budnim nadzorstvom stranke ravno v najtežjih letih kljubovati hudim skušnjavam glede vere in nramnosti. Lahko si mislimo, da je le malo takih, ki bi brez stalnega dotoka milosti mogli vzdržati v tem boju.

VELIKO JIH PADE

Mnogo jih pade in, ker se ne morejo spovedati in dvigniti, zakrknjejo. Zopet druge zapeljejo narodno-socialistični nauki v dvome. Tako se je neko dekle pri pogrebu začudilo ob besedah: Requiem aeternam dona eis, Domine! Kakšen večni pokoj? Naš ideal je vendar akcija, boj!

DA MLADINA PRIDE V BOJ PRIPRAVLJENA!

Zato katoličani store prav vse, samo da bi obdržali mladino na pravi poti.

V ta namen mladino naprej pripravljajo na razočaranja in preizkušnje.

Ker v šolah verskega nauka ni več, so začeli v družinah posvečati zelo veliko skrb verski vzgoji.

Koliko mater opravi letne duhovne vaje samozato, da bi lažje vršile to težko in odgovorno nalogo.

Tako se veliko mladine po povratku iz letnih taborov znova poprime verskega življenja.

VZTRAJNO DELO GOREČIH JEDER

Posebno važno pa je vztrajno delo goreče peščice, ki neopazno vrši svoj apostolat prav povsod: v tovarnah, v delovnih taborih, v narodno-socialističnih mladinskih organizacijah, v vojski.

V TEM BOJU SE JEKLENI ČUDOVITA NOVA ELITA BORCEV

Uspehi so vsak dan bolj vidni, njih duh discipline, vdanost hierarhiji in papeštvu, temeljita verska vzgoja v družini, duh molitve, pogosto preje-manje zakramentov, vse to je močan jez zoper protikrščansko propagando.

Nacisti sami po svojih delavnih taborih in drugje, svojo propagando, ki zamaje manj trdne, nehotne pomagajo kaliti kot železo v ognju čudovito elito borcev, ki bo kmalu osvojila vso nemško katoliško mladino.

Jaz, nadškof, bi odložil gradnjo ene cerkve, ako bi bilo to potrebno zato, da se ustanovi en nov katoliški dnevnik.

Kardinal Mercier

Torej tovariši! Kaj morete še storiti za svoj list?

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).